

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

Ó-vár Vizi utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft

o. 6. Hirdetési ár: soronkint 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltesik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. Az Allg. Zeitungnak van Pestről egy levelezője, ki jónak látta közelebből elslitni néhány sületlen gondolatát a Széchenyi-innepélyek czélja felett (l. Beil. 146.)

Hangja oly kisszerű, logikája oly silány, miszerint könnyen következtetni arról, hogy a társadalom utolsó rétegeiből merítetté életölcesletét; de mindennél feltűnőbb az, hogy csodás arczátlansággal magát magyarnak nevezi. Magyarnak! és nem gondolja meg, hogy vajjon lehet-e oly lelki bódultság egy magyarban, hogy most midőn a nemzet életkérdése forog fenn, a magyar saját nemzete ellen gyanúsítolag, sértőleg, beestelenítőleg szólhasson, s van-e ember a két hazában, sőt egész Európában, a ki elhinné, hogy azon ember magyar, a ki azt írja, hogy Széchenyt a magyar nemzet nem ösztintén, csakis demonstratióból gyászolja; hogy az az ember magyar, a ki midőn a magyar közvéleményt paszquilálni akarja; a tulzó Tancsicsnak a mult évtizedi forradalom korszakában közreadott, Széchenyt kibebbit demagóg irataira hivatkozik, s őt mint a magyar közvéleménynek tolmácsát mutatja fel? magyar, a ki azt sem tudja még, hogy kivált még a mult évtizedben sokkal nagyobb feladata társadalmunknak az volt, hogy közvéleményünknek is sok részben még aristokratikus hangulatja az európai egyenlőségi formákhoz még inkább hozzásimuljon, hogy sem feltehető lehetne, hogy valaha a communismusig ábrándozó Tancsics lett volna képes tolmácsolni a magyar nemzet politikai gondolkozásmódját, és annival kevésbé közvéleményét?

Es magyar-e, a ki azt állítja, hogy e nemzet soha sem becsülte nagyjait, e nemzet, mely Hunyadi Jánost a haza apjának nevezé, s Mátyás királyról hagyományosan őrzi e mondatot: meghalt Mátyás király, oda az igazság! e nemzet, mely egy hírlapi felszólalás nyomán biztosította Garay árváinak sorsát, s Vörösmarty árváinak pár százezer ft örökséget adományozott?

Es magyar-e az, a ki kárhoztatva mondja ki, hogy a magyar magának a monarchiában előkelő állást követel? — Hát ugyan nem tudja-e egész világ azt, hogy a magyar ez előkelő állást éppen nincs miért követelje, mert mindig birta, birta pedig azért, mert ő mint külön alkotmányos királyság tette koronáját dynastája fejére, míg a többi tartomány jobb része csak is alkotmánytalan feudum volt; ezen felül a birodalomban egy ország sínes, mely területileg s népességileg csak fél akkora is volna mint Magyarország, mely őstartományaival egyetemben területileg, s népességileg is akkora mint a birodalom többi tartományai mind a mennyin vannak.

Oly előnyök ezek szemben a többi tartományokkal, melyek ugy területileg kisebbek mint jogilag önállásának valának; hogy a magyar területnek éppen nem kell féltényét követelni, azt a természet, az Isten megadta neki, s megmutatta a történet, mert az ausztriai császárok világhatalmi befolyása ott kezdődött, a midőn Ferdinánd fejére tették volt őseink a magyar koronát; ki fennen hirdeté, hogy ő Árpád vérebből származott, s hogy ő Pozsonyban, sőt éppen a magyar hástya nevé várlakban született.

Igen, a magyar nem követel, hanem bir előkelő állást a monarchiában; ő mentette meg Maria Teréz Frídríchtől, ő mentette meg Ferencz császárt Napoleontól, midőn e század óriása már Schönbrunból, a császári család palotájából küldözte Európára parancsait, s a császáz Péterváradra vonulva, Magyarhonból újítá fel erejét. Ő verte el a törököket, mely a birodalmat, sőt közép-Európát fenyegette; és az ő népes országának s harci hírének tekintélye egészíti ki Ausztria tekintélyét az európai diplomácia előtt. A magyar közvélemény a császári birodalom fele részének közvéleménye. És ez csak tesz valamit. A félrész egyedül mindig oly előkelő állást bir, mint a másik félrész öszvesen.

Ne gondolja senki azt, hogy mi örököt és állásunk méltóságát nem érezzük, ha mi becsüljük a birodalom többi tartományait és népeit, ha irántuk testvéries hajlammal viseltetünk, az nem azért van, mintha náluk nélkül nem tudnánk megélni, de azért, mert velők és általuk mi, és általunk ők még egyszer oly erősek vagyunk, s nagy szomszédos népelemek közt élve szükségünk van egymásra, és továbbá azért, mert évszázadok nehéz csatáin becsülettel harcoltunk együtt szemben a törökkel s más népekkel, védve egymást kölcsönösen. A nehéz harcok vérkeresztségében lettek ők a mi testvéreink; és mi szeretjük a csehet, szeretjük a németet, igen a lengyelt, a morvát sat.; de azt istudjuk, hogy e birodalomban a legnagyobb népességet, és legnagyobb birtoku ország a magyaré, s tán a fisiologok sem hazudtolnak meg, ha állítjuk, hogy izmaink is legerőteljesebbek.

Érzik ezt Ausztria miveltebb írói. Nézzük a bécsi-journalistikát. Egy nagyobb része még önmagát is kész volna megtagadni érettségét. Annyi becsületet, annyi humanitást tüntetnek ki utóbbi időkben irántunk, s im Magyarország szivéből egy ember, ki magát magyarnak nevezeti — saját fészket (?) kívánja bemocskolni.

Ez különben szót sem érdemelne, ha nem egy oly kegyeletos gyászában volna a nemzet sértve, melyet éppen most Széchenyiért visel.

Ez író azt mondja, hogy a Széchenyi cultusz nem egyéb békés demonstratióval, azt mondja, hogy Széchenyinek azért kellett a „legnagyobb magyar”nak lennie, mert kevéssel halála előtt a kormány őt megmozdította, s hogy

őt a nemzet csak azért tisztelt gyászinnepével, mert sztkése volt még valamely névre, melylyel demonstrálhasson.

Szemben e sértő állításokkal egyenesen kinyilatkoztatjuk, miszerint közvéleményünkben oly magasán áll az ország reformatorának emléke, hogy mi a részére szentelt gyászban nem látjuk kielégítve azon kegyelet kívánságait, melynek fényesebb s nagyszerűbb kifejezéséhez nemzetünk hozzászokott.

Es ha ma Budán egy palatinus élne, s az ország rendei összevolnának gyűlvé, ottan együtt, vagy ott és itt Kolozsvárt testben kétfelé, de lélekben együtt, megfogná látni egész világ, hogyan tudja a magyar megőrizni azon nagy fiának emlékét, kinek a magyar birodalom egész ujabbkori előhaladását mint kezdeményezőnek köszönheti.

A mostani egyszerű gyászinnepélyekben csak az a nagyszerűség, hogy azt minden szervezés nélkül nemcsak a magyar, de Magyarország minden honfi közsegei önkéntesen teljesítik. Bizonyosan sokkal nagyobb szerű jelentőséget látott volna e század, ha a régi országos önállás alapján fogta volna az ország megtisztelti második Árpádja emlékeztét, csakhogy akkor az országosan kirendelt ünnep nem birt volna akkora erkölcsi biznyságul arra nézve, hogy a magyar mily bensőleg, mily önkéntesen tiszteli legnagyobbjait. Jól volt így, be van bizonyítva, hogy egy a gondolat, egy az érzés mindenhol a Kárpátok gyűrűzete közt.

Az erdélyi színház megalapítására adtak: Nagy Elek és neje Gedő Terézia 1000 ft u. p. Szilvási Miklós és neje Gedő Anna 600 ft u. p. Fejér Márton és neje Gyergyai Róza 300 ft u. p. Ujfalvi Sándor 100 ft u. p. Bánffy Vitéz 100 ft u. p. Miksa Elek 100 ft u. p. Végh Sámuel 100 ft u. p. Zsigmond Elek 100 ft kész p. Zsigmond Eleknek, Zudor Emilia 50 ft kész p. Lészai Lőrincz 40 ft kész p. B. Bornemisza Lipót 500 ft u. p. G. Teleki Pálné 500 ft u. p. Cs. sz. m. Szabó Ferencz 2660 o. é. ftot részint államp. részint kötlevel és készpénz.

(B. O.) Ábrándok a vadászaton. II. Nalác máj. 22: 1860. — Európa politikai láthatárán sötét felhők tornyosulnak, és a közel jövőndő meg fogja mutatni, hogy e felhőköl a természetet felrisszító és új életet adó eső, vagy pedig a mindent pusztító vihar fog-e reánk ereszkedni?

A szántóvető ember jég-ellen biztosítja vetéseit, vajjon hogyan biztosíthatnák magokat Európa népei a politikai vihar ellen is, hogy pusztító erejét megtörjék, és a krízis csak is jótékony hatású lehessen?

A gőz és villany hatalma azon fontos eredményt szűlt, hogy a szellemi előhaladás általánosan és combinative történik, és csak akkor következhet ki a tett, akkor áll elő a nyers erő, akkor vivatik ki az utolsó véres tusa, melynek eredményétől függ a kifejtett új eszme valósitása, vagy rövid időre való elnyomása, mikor már az eszmeharcz ki van viva, a nézetek ki vannak tisztázva, mindenki megszámálhatja barátai és ellenei számát, s vagy ügyének igazságában, vagy pedig erejében és ügyességében bizik az egyik s másik fél.

Az eredményt előre megmondani és biztosan meghatározni nem lehet, az a végezt könyvébe van beírva; de ha mindenki, az eszmeharcz s talán a döntő tusák kivivásánál, tehetése szerint, az eléje gördített akadályoktól meg nem rettenve, élete, vagyona feloldozásával, kötelességet megteszi: meg lehetünk győződve, hogy ha nem is mi, de gyermekeink bizonyára élvezni fogják nemzeti vállalatunk gyümölcsét, és áldani az elvérzett atyák porait, kik a nemzet szabad fejlődésére, szellemi és anyagi boldogságára oly hatatosan működtek.

Az eszmék tökéletes kitisztázására szükséges: „hogy mindenki bátran és nyíltan kimondja nézeteit, és korszerűeknek vélt javaslatait megtegye.” A közvélemény ezen nézeteit és javaslatait megrostálja, a czelszerűeket és belviszonyokhoz illőket elsajátítja, azokat egyetértőleg nemzeti óhajásokká bélyegzi, és akkor tudni fogja a nemzet: mit akar, kik elleni, kik barátai és mi a ne továbbja annak, a mit elérni kíván, és elérni lehet.

Napoleon bizonyára szeretett volna, valamely Napoleo-nida kormány alatt Olaszországban egy etruiai királyságot felállítani, láttuk továbbá mennyi diplomaiat sakvonásnak voltak színhelyei ezen, egymásköztü civakodásokról és egyenetlenségeikről historiallag ismeretes országok a villafrankai béke után, és mégis sikerült nekik a békebelezést békés uton kivívni! és miért? mert az egész nemzet egyet akart, az eszmék ki voltak tisztázva, és Európa bármely hatalmassága is oly határozottan nyilvánult akarat ellen nem léphetett fel.

Jaj! azon nemzetnek, mely kilépve a tett terére, nyers ereje alkalmazására felhasználódik, mielőtt az eszmék ki lennének tisztázva, és az általános egyetértés — a jövőndő nézve — megalapítva; mert a népek kebelében olykor — minden vallás és fajkülönbség nélküli — testvéries nyilvánulás a közvéleménynek valamely rokonszenvet nem bíró rendszer ellen nem átvihető azon időre, mikor e rendszerek netalan az ily népek javára megváltoztatnának, s azért, hogy újból pártokra ne szakadjon, és az önérdékek zsákmányaul ne essék, szükséges, hogy akkor már tudja a nemzet mit akar, és mi a ne továbbja annak, a mit elérni kíván és elérni lehet?

Az erdélyi Múzeum-egylet igazgató választmányának X-dik ülése. Vasárnap aprilis 15-kén 1860. Elnökölt: gr. Mikó Imre ő nmiga. Jelen voltak: gr. Lázár Miklós al-elnök, Brassai Sámuel h. muzeum-igazgató, dr. Szabó József ellenőr; — b. Bánffy Albert és Nagy Elek igazgató tagok; — gr. Bethlen János, Dózsa Dániel, dr. Engel József, Gyulai Pál, Horváth Pius, Mike Sándor, Nagy Péter, Páll Sándor és Takács János választmányi tagok. — Jegyzett: Finály Henrik, titkár.

84. Olvastatik a mult ülés jegyzőkönyve és megállitattik.

85. Mielőtt a napi rendre tartozó tárgyak ellátására tér a választmány, az elnökség indítványba hozza, hogy miután meg van győződve, hogy a választmány minden egyes tagja szíve mélyében fájdalmasan érzi azon pótolhatlan veszteséget, a mely a nemzetet érte gróf Széchenyi István halálával, méltónak találja, hogy a Múzeum-egylet képviselő testület az egylet nevében adjon kifejezést azon benyomásnak, a melyet e gyászeset tett reá, annival inkább, minthogy a hazai egyesületeket különösen megilleti azon nagy hazafi emlékének ünneplése, a kinek hatályos szózata legelőbb adott életet a nemzetben az egyesülés üdvös eszméjének. Véleménye szerint ez méltóbb uton nem történhetik meg, mint ha a választmány testületileg egy levelet intézne az özvegy grófnéhoz és a gyászba borult családhoz, a melyben benső részvéte nyilvánítása által igyekezzék a kesergőket vigasztalni, és e levelet jegyzőkönyvbe is iktattatná állandó emléklül. — Ez indítvány egyhangulag elfogadtatván, következő levél ment el az özvegy grófnéhoz:

Nagyméltóságu grófné!

Ha a mindenható Atya keze súlyosan nehezedik ránk és az Ő szent akaratajából elérkeznek a megpróbáltatás keserves napjai, összezúzott szivünk és a fájdalom keserveibe elmerült lelkünk a rendesnél nagyobb ragaszkodással fordul embertárainkhoz, a vérző sziv mások részvételében keres enyhet, és ha van valami, a mi őregbíti azon lelki örököt, a melylyel ellenállunk pótolhatlan veszteségeink elnyomó érzetének, az leginkább az a tudat, hogy sokan együtt érzik, és együtt hordozzák azon csapás súlyát, a melyet az örök-kévaló bölcsesség kiputolhatlan határozata ránk mért.

Meghatva e meggyőződéstől közeledünk nagyméltóságodhoz az Erdélyi Múzeum-egylet nevében, hogy a legméltóbb gyász keservei közé egylet-tagjainak és testületi képviselőinek részvétli és együttérzési nyilatkozata is vegyüljön mint bár egy cseppnyi vigasz; és ha vigaszt nyújthat a kesergő kebelnek az a meggyőződés, hogy fájdalomban egy egész nemzet osztatlan szívvél veszen részt, enyhülni fog nagyméltóságod keble, mert nincs egy magyar a két hazában, a ki vérző szívvél nem gyászol a legnagyobb magyar ravatalánál.

Nagy férfiak mint éltökben, ugy halálban is kiválnak a mindennapiság közönséges tüneményei közül; egész nemzetek stílyednek alá a feledés feneketlen tengerébe, még egy nyom se mutatja, hogy valaha léteztek, és ez az enyészlet, a halál. De a nagy férfiban csak az esik zsákmányul a halálnak, a mi rajta földi volt, ő maga, azaz a valódi nemes lény él átszellemülve köztünk és velünk, körülöng minket mint egy nemtő védőleg, oktatólag és példatadólag. Éppen azért más gyász is illeti a nagy férfit. A közönséges emberért jajgatnak, kétségbeesnek hozzátartozói; de a tapasztalás elég gyakran mutatja, hogy rendesen a legzajosabb gyász után következik bé leghamarább a feledés; a nagy férfi ravatalánál is folynak könyeink, de fájdalomunk nyilatkozásai szelidebbek, mert meghilteve az átszellemültnek körülöng lebegő lelkétől, szivünkbe zárjuk nemesült fájdalunkat, és elmertelve halottunk nagy erénye szemlődsébe, megérleljük magunkban azon áldásos eszméket, a melyeket lelki szent hagyománya mindnyájunknak ozztott ki örökségül.

Ily értelemben gyászoljuk mi gróf Széchenyi Istvánt, ily érzetekkel álljuk körül ravatalát azon nagy hazafinak, a ki a szó legszebb és legteljesebb értelmében kiérdemelte a „haza atyja” nevet. Mindannyian keblünkben hordozzva dícső emlékét, hervadhatlan érdemeinek tanui, kinzó fájdalmainak részesei, szent hagyományainak örökösei sorakozunk ravatala körül, egyesülünk azon szent fogadásba, hogy gróf Széchenyi István örökké élni fog szivünkben és utódaink szivében.

Igy érez a haza, így a nemzet, így minden egyes magyar, és ha áhitattal öleljük lelkünkbe a dícsőült enyészhetetlen emlékét, kinek nyilatkozathatnók ki méltóbban érzelmeinket, mint nagyméltóságodnak, a ki a szeretet és leggyengédebb viszony oldhatlan kötelekei által legközelebből érve a mindnyájunkat ért roppant csapástól, annival mélyebben kell hogy érezze a vesztes fájdalalmát, mennyivel többet veszített a közvesztésében; ki körül seregelnék őssze részvevő érzéseinkkel méltóbban, mint azon ifjak körül, a kik a nagy halott nagy nevének örökösei, felejtetlen atyjok példáján buzdulva, a mi őszinte nyilatkozatunkból is újabb meggyőződhetnek arról, hogy mennyi reménye, mennyi várakozása egy egész nemzetnek függ gróf Széchenyi István nemes fiain.

Fogadja tehát nagyméltóságod e sorainkat, mint kifejezést azon határtalan részvétele, a melylyel a Mindenható trónja elé leborulva szivünk mélyéből fohászodunk az Ő határtalan irgalmasságához, árasztva az Ő megmérhetetlen kegyelme minden vigasztaló áldását nagyméltóságodra és

gyászba merült családjára, hogy ne leverve a veszteség sújtó fájdalomával a feledés fásítsa meg a vérző szívet, hanem felemelve az átszellemült dicső emléketől, erényei és nagy tettei enyészetlen hagyománya által oda nemesüljön a megsebzett lélek méltó fájdalom, hogy szellemileg jelenlétben magának az eltávozottat, a vele való lelki közlekedésben lelje legmegnyugtatóbb és legenyhítőbb vigaszt.

Az Erdélyi Múzeum-egylet igazgató választmányának üléséből, Kolozsvárt május 2-án, 1860.

86. Ezzel kapcsolatban indítványba jö, hogy a magyar tud. Akadémia birtokában levő arcképet a boldogult gr. Széchenyi Istvánnak az egylet számára másoltatná le a választmány Barabás Miklós ur által Múzeumunk díszítésére és emlékül; az indítvány egyhangulag elfogadtatik.

Ez után a Múzeumra beküldött pénzszavazatok számbavételével foglalkozott a választmány, mely megtörténvén, azon bizottságny jelentése olvastatott s fogadtatott el, mely arra volt kinevezve, hogy a múzeumi olvasó terem szabályait dolgozza ki. Az említett bizottságny jelentése így következik:

Tisztelt választmány!

Alulírtaknak, mint a múzeumi olvasó-szoba szabályainak kidolgozására kinevezett bizottságnak, részint az alapszabályok, részint a könyvtárnoki utasítás nyomán, a következőkben van szerencsésük javaslatokat előterjeszteni:

1) A múzeumi könyvtár olvasó-szobája egész éven át nyitva áll, nem csak egyélti tagok, hanem idegenek számára is, kivéve a nyári szünetet, mely máj. 15-től jul. 15-ig tart, mely pedig hétfőn, csütörtökön és szombaton, délelőtt 10—1 óráig, délután, vasárnapot kivéve mindennap, nyáron 4—7-ig, télen 4—8-ig.

2) Olvasni csak az olvasó-szobában szabad, s a Múzeum-egylet rendes tagjainak sincs joga e célra a könyvtár más szobáit használni.

3) Azonban rendes tag, ha az egylet megbízása következtében dolgozandó munkájára elkerülhetetlen szükséges, a választmány beleegyezésével s csak is a tőle nyert engedély mellett és feltételek szerint, helyben könyvtárra vihet ki könyvet vagy gyűjteményt a Múzeum épületéből; különben a Kolozsvárt lakó más tagok is csak a következő 4 §-ban elősorolt feltételek mellett vihetnek ki valamely könyvet a Múzeum épületéből.

4) Ha vidéken lakó rendes tag a Múzeum könyvét Kolozsváron kívül akarná használni, szintén csak a választmánytól nyerhet engedélyt, meghatározott, de hat hónapnál soha többre nem terjedő időre, oly feltétellel, hogy a kiviendő könyvnek árát tegye le az egylet követeléseit biztosítékul, azon esetre, ha a használat végett kivitt könyvet a kikötött idő lefolyta után vagy éppen nem, vagy pedig éppen megromlva találná visszaadni. Ugynevezett „unicum”-ok és encyclopaediai munkák semmi szín és feltétel alatt nem adhatók ki.

5) Sem az olvasó-szobában, sem a könyvtár teremeiben senkinek semmi szín alatt sem pipázni, sem szivarozni nem szabad. Ugy szintén — kutyák behozatala is tilos.

6) Hogy az olvasók a múzeumi könyvtárból kapható könyvek iránt jobban tájékozódhassanak magukat az olvasó-szobában, egy betűrendes nyomtatott szakklaistrom van kitéve közhasználatra.

7) A ki az olvasó-szobában a könyvtárnoktól könyvet akar kikérni, átad a könyvtárnoknak egy kérés-cédulát, a melyen a kívánt könyv czíme világosan le van írva, és a melyre a kérés nevének alá tartozik írni. A kérés-cédulát a könyvtárnok egy e végre rendelt tárczába teszi vérvény gyanánt.

8) Használat után rögtön vissza kell adni a könyvet a könyvtárnoknak, a kinek kötelessége a visszaadó személtárra a visszavett könyvet azonnal megvizsgálni. Ha nincs benne kár vagy hiány, visszaadja a kérés-cédulát és visszatesszi a könyvet helyére, ha azonban valami kár vagy romlás észre, az okozott kárt rögtön megtéríteti, és a vett kárpótlás mennyiségét foljegyvezvén, a kérés-cédula hátulsó oldalára úgy adja vissza, a könyvet pedig addig vissza nem teszi a polcra, míg a rajta történt kárt meg nem igazította. Ha a kár olyan, hogy a könyv azáltal haszonvéthetlenné válik, a kártéves köteles az egész könyv, sőt ha ez valamely nagyobb munkának egy egyes köteté, a melyet külön megszerezni nem lehet, az egész munka árát megtéríteni, a károsított könyv sajátja maradván.

9) Ha minden várakozás ellenére oly ember akadna, a ki a könyvekben szándékosan kárt tesz, a könyvtárnok nemcsak fel van jogosítva, hanem köteles is a könyvet tőle rögtön visszavenni, és kérés-cédulája letartóztatása mellett őt az olvasó-szobából kiutasítani. Az ily esetet egyszersmind rögtön a választmányának föl kell jelenteni, hogy a netalán már megtett kár megtérítése iránt intézkedhessék.

10) A könyvekben se írni, se pedig tentával nem szabad jegyeket csinálni, éppen oly kevéssé lapok behajtása által helyeket jelölni, azonban meg van engedve a könyvbe tett papírszeletekkel való jelölés.

11) Ha valaki kéziratokból vagy műlapokból másolatokat vagy hasonmásokat akar venni, a választmánytól engedélyt kell kérnie rá. Az utóbbi célra azonban csak is közép lágy-ságu írórt és a szokásos átrajzó papírost szabad használni.

12) Mután a múzeumi alapszabályok értelmében az olvasó-szobában való rendről a könyvtárnok felelős, joga van az oly személyeket, kik magukviseletükkel a többi olvasókat háborgatják, rendre utasítani, és ha a rendre utasítás nem használ, az olvasó-szobából kiutasítani, és a választmányának erről jelentést tenni.

13) A Múzeum minden héten kétszer közszemlére is megnyitottik: hétfőn 10—1 óráig a könyvérem és régiségtár, csütörtökön szintén 10—1 óráig a természetek tára. Idegeneknek az elnöktől nyerendő engedély folytán e napokon kívül is szabad a megtekintés. A köpenyek és sétatobok leteendő, kutyák bevitelét szintén tilos, s az illető örök engedelmé nélkül semmihez sem szabad nyulni.

87. Bejelentetnek az újabban érkezett következő pénzek és értékpapírok:

Nagy Lajos Marosvásárhelyről küld: magától, Lengyel Józseftől, Varga Istvántól, Pap Jánostól, Schusztar Lajostól, Jakabházy Zsigmondtól 55 ft évi illetéket és 1—1 r. k. újabban gyűlt tagokul jelenti be Szakács Károly és Bartha Gergely urakat, ezek is befizették 1—1 évi r. illetéket és adtak kötelezvényt.

Ugron Zsigmond sz.-udvarhelyi gyűjtő küld: magától 100 pfrtot u. p. f. é. jul. 1. lejáró 1-ső ksz., Ugron Tamástól 100 frt u. p. szőlő m. k. és egy évi kamatot, Ugron Gáspártól 100 pfrt u. p.-ról szőlő m. k., Ugron Istvántól 100 pfrtot u. p. f. é. jul. 1. lejáró 1. ksz., Ugron Jánostól és Ádámától 1—1 évi illetéket és 1—1 r. k.; újabban aláírtak nála id. Ugron Sándor mit r. r., Ugron Lajos r. r. köt. ad. és 1 évre fiz., Ugron József adott 50 pfrt u. p. f. é. jul. 1. lejáró 1 ksz. e. m.

Dániel Gábor vargasi gyűjtő küld: b. Rauber Nándortól 100 pfrt n. k. f. é. apr. 1. lej. 1. ksz., Pócsa Ferencztől 105 frt kp., Daniel Imrétől, Gáborától, Gyertyánffy Jánostól és b. Rauber Károlytól 1—1 m. k. 100 frtról és 1 évi kam. Cserei Elek-től, Simonffy Sámuel-től, Szolga Miklóstól, Möricz Józseftől, Albertffy Arontól, Bora Károlytól 5—5 ft évi illetéket és 1—1 r. k., Szabó Ádámától 40 ft k. p. e. m. Újabban aláírtaktól, Hol-laki Józseftől 100 frtról szőlő m. k. és 1 évi kam. Henter Sándor-tól, Boda Károlytól, Bartha Károlytól, Zathureczky László-tól, Császár Józseftől, dr. Oroban Nándortól, Sukós Sándor-tól, Barta Sándortól és Barta Jánostól 1—1 évi illetéket 5 ft-ja-val és 1—1 r. k. 58 alárólól 74 ft 50 kr. e. m. végre Incze Józseftől 3 db. e. 6 db. réz érmet Barabás Mátétól 7 db. ezüst és 15 db. réz érmet.

Dézs, máj. 23. 1860. — A tavasz a legszebb reményekre nyújt kilátást, őszi gabonánk buja tenyészete feltűnő a mult évekhez képest, ily idő tájban, úgy hogy sokkal korábbi aratáshoz van reményesgünk; a törökbuza még nem kapálni való, mert szinte egy hónapi esőzést csak a napokban váltá fel szép derült idő; mi csak 5 nap óta tart. Egyébaránt gazdatisztí teketben sok figyelemre méltó javítások, és intézkedések törtétek. A határ egy része, közegyetértséssel legelőnek fenhagyatott, s a legelőszeti jog birtokaránylag szabályoztatott, — a legelő elkülönzés által a marhatartás könnyítetett, s miután közegyetértséssel történt a megállapodás, senki se panaszkodhatik a miatt, hogy földje szabad használatában korlátozva lenne.

Magyar-Lápos, máj. 23. 1860. — Tisztelt szerkesztő ur! Engedjen szunyadó vidékünkörli tudósításnak is előttünk igen becses lapjában egy kevés tért:

A legnagyobb magyar, és szellemhős Széchenyi István grófnak megrendítő halála s hazánkban vesztesége fölött a Czigles közelében lakó igaz honfiaknak is megtört keble; leirhatlan fájdalmas hatást idézett elő a megelőp hír, hogy a közhaza és nemzeteknek nagy férfja testileg élni megszűnt, de él szelleme és emléke! mert minden nemzetnek van általános szelleme és emléke, min maga a hatalom is alapul.

A dicsőültnek végtiszteltelőre f. hó 9-kén a rom. kath. és az ev. reform. egyházak részéről tartottak meg a jól rendezett gyászistenmisztet, a hová felekezeti és nemzetkülönbség nélkül összesereglett nép tanúsította a nagy férfiu iránti elismerést; ugyan m. hó 22-kén tartottak meg m.-láposi járásban keblezett Bajucza bányaközségben a derék plebánus Demeter ur vezénylete alatt, nagy számú papi segédlet mellett a nagy férfiuért gyászmise, a hol M.-Lápos vidékének jobbjai, minden osztályu és felekezeti községeknek képviselői összeseregelve jelen voltak; meglepő volt s mindnyájunkat egy különös fájdalom fogott el, a midőn a jólrendezett kis egyházba lépve, mely tömve volt közönséggel, láttuk a nagy gyászt, mert minden gyászba volt borítva; elérkezte a nagy szemünk a gyászravatalon, a hol a dicső dicsőültnek arcképe nemzeti szalag, és négy lángu gyertyákkal jelvényezve gyászban tűnt elő, két gyászba öltözött ifjú leányka, és nagy magyar fiatal által fáklyával őrizve, mintha szellemét őrizték volna, hogy körülből ne távozzék el; a gyászmise bevégeztével énekeltük „Hazádnak rendületlenül!”, az általános lelkesedés s bátoros könyhullatásaink által könnyebbült kebellet távoztak; sajnos hogy a bányászati részről senki nem volt jelen, továbbá ne vételessék szerénytelenségnek Hansid György urat megemlítenem, ki ezen emlékünnepegy megtartásán működve, s azt oly szépen rendezve sokat áldozott, az ily hazafi sokáig éljen!

Uszó Ernest.

Oláhláposbánya, május 22. 1860. — Tisztelt szerkesztő ur! Ma tartottak itten az elhunyt nagy hazafi gr. Széchenyi Istvánért az engesztelő áldozat a helybeli plebánia templomában illető ájtatossággal és díszes szertartással.

Nem lehet leírni azon meghatást, melyet e napon a vidék különböző helyeiről érkezettek sereglete előidézt, kiknek arcaikról olvasni lehete a nagy veszteség bántalmát, s mintegy vágódva sietének a szentegyház küszöbét átleni, hogy ott az oltár szalmájánál mélyen sebzett szívök fájdalmát könnyőrésekben kifejezve, fohászuikat Istenhez emeljék. Midőn a haragok megkonduulásának befolyozott zászlokat vívó magyarba öltözött ifjak során a vidéki birtokosság s a helybeli polgárság gyászba öltözött tömege hatolt a szentegyházba, hol a Széchenyi cimzerrel ellátott, s fényesen kivilágított gyászravatal fehérbe öltözött kis leánykák környezték égy gyertyákat tartva kezükben. A gyászszertartást tisztelendő Lőrincz Károly Kapnyik-Bánya érdemes lelkésze negyed magával végezte.

A gyászistenmisztet végeztével az összes gyülekezet Vörösmarty „Szózatát” a magyar nemzet „Miatyánkját” a templom előtt oly meghatással éneklé, hogy sokan könyves szemekkel távoztak el onnan, a midőn is az egész gyászcsapatból két vendégsereg alakult, s községeknek érdemes polgárainál Hansid György és Buzeczso Lukács uraknál gazdag asztal mellett ünnepélyesen töltők el a napot.

Nem lehet itt elmellőznünk, hogy hálás köszönetünket ki ne fejezzük érdemes barátunk Hansid György iránt, ki is e mai napon megtartott gyászünnepegynek fáradsáhtalan tényezője vala, s úgy a templom kidíszítésénél valamint a vendégek elfogadásánál a legnagyobb készséggel járult, tartsa az Eg sokáig, hogy mindig pártolója lehessen a szentügynek.

Említsd érdemet továbbá, hogy a gyászünnepegyen a podoruoji cs. kir. vasöntőbe összes tisztikara, nem különben a strimbuli cs. k. erdészeti hivatal is részt vevének, mely által nagyon kiemelve vala az ünnepély.

Gyergyóból. Az országos gyászhr, mely a két testvér-hont Kárpátoktól Adriáig megrázkodtatá, bennünket sem hagyhatott érintetlenül. M. május hó 21-ikén Gyergyó-Szent-Miklós-on emelők megfőtő ünnepélyességgel mi is, a gyergyói rom.

kath. esperest ur személyes szertartása mellett a községi előjáróságok és az összes papság hozzájárultával, buzgó imáinkat üdvözölt szellemek gr. Széchenyi Istvánnak, ki míg élt annyit tett, s ha Isten is úgy akarja, mint magunk, még halálával és holla után is, (ha ugyan őt a szó szokott értelmében halottnak lehet mondan) oly sokat teend az imádott hazáért. A gyászünnepegyre egész Gyergyóból megjelent, ki csak legkevesebb igényt tart a míveltségre, s megható látványt nyújtott az egyház felé pártjalt hárommillió összege keszeskedik az elvált kötelezettségek teljesítéséről. Az alkalom e szerint egy nemzetünk kebelében alapított intézet által is tárra áll arra nézve, hogy az atyák gyermekeik, a férfiek nejeik sorsát évenkénti megtakarított forintjaik által biztosítsák. Egykor midőn tárgyak és időnk engedi, rászállunk e biztosító intézet fontosságának ismertetésére, melynek eddigi hiánya nagy részben oka volt annak, hogy a legmondosabb szülő is csak nagy küzdelemmel biztosíthat valamely kevés pénzalapot utódjainak. Mi a biztosító társaság ezen életbiztosítási szervezetben igen érdekes szakaszokat látunk, s hogy pártoljuk azt, tetleges hozzájárulásunkkal igazoljuk; meg kell azonban jegyeznünk, hogy a terv kidolgozóinak egy fellogását nem osztjuk, nem az oly kombinációkat, hol egyszerre való, vagy részletes évenkénti betételekkel, lehet betenni a biztosítást. A mint az illető rovatokból kitűnik, az egyszerre való betételek az évenkénti szinté csak oly viszonyban áll mint 100 — a 10-hez, vagy is ha ki arra dolgozik, hogy mint 15 éves, 30 éves korára magának 1,000 forint tőkét eszközöljen, akkor vagy egyszerre kell betennie 449 vagy évenként 43 forintot például: a X. szabály szerint. Mi történik most, ha az ily biztosított egy év múlva meghal: az, hogy ha egyszer mindenkorra tette be a pénzt, bele veszt 449 forintot, míg ha csak évenként rakta, akkor csak 43 forintot vesz oda. Ebben nem látunk igazságot, nem egy formáságot, pedig egyenlő nyereményért egyenlő vesztes kellene; s az igazság az, hogy az ily egyszerre betett tőkéből s rendes 5 pcent kamattal annyi vonassék ki ugyan, a mennyit a biztosított bekövetkeztét haláláig az évenkénti scala szerint beadni tartozott volna, de a tőke többi része adassék vissza a biztosított örökösének. Igaz, hogy „volenti non fit injuria”, s a kinek tetszik egész tőkétjét közzéhatatni, annyi eredményért, melyet ezen tőke kétszeres kamattal beérne, teheti azt; azonban mégis bizonyosabb és pontosabb résztvevő az, a ki az egész tőkét egyszerre beteszi, s az ilyenek meg előnyben kell lenni az évenkénti biztosított felett, nem pedig hátrányban. Vagy tán mi rosszul fogtuk fel, s a tőke a halál esetében visszaadatik. Bár úgy lenne; de futó áttekintésünkben nem volt alkalmunk ezt fölfedezni.

Tordáról vesszük máj. 30-ról: A barátságos pálinka-ivásnak egy keserves és kínos példáját szükségünk tudatunk. E hó 17-én három havasi ember lejtött N.-Enyedre gabonavásárolni, de ott nem vehettek s így Tordára veték utjokat, magok mellé annak kérésére felvévén egy magát vándorló legénynek nevezett egyént. E nekik e hó 19-én reggel az országot melletti keresedi korcsmában pálinkát vett, kik bár keveset ittak be-lőle, mégis egy fertály óra múlva megbolyodtak tőle. E társasághoz nem tartozó emberek is csatlakoztak hozzájuk, s midőn közeledtek városukhoz, a bolyodtak elakartak futni, de azok ezeket megfogták és szekereiken őrizték. Dühöngések mind magosabb-magosabb fokra hágott, míg eszméletüket elvesztették; így értek be Tordára, hol egyenesen a „Naphoz” című vendéglőbe beszállásolták őket. A magát vándornak nevezett legény az aranyos hidjánál megszokotti, de csakugyan kevés idő múlva bejött s elfogták, ki azzal magát bolondnak tette. Rögtön orvosi segélyt jelent meg, eret vágat a bolyodotakon, és a közkórházba vitték őket, hol gyors és gondos ápolás következtében még az nap este visszakapták lélekjelenlétüket. Nyomozás után kiderült, hogy a vándor legény egy kiszolgált katona, nagy-váradai születésű, ő elegyítette meg a pálinkát, nála volt a mérges növényből készített folyadékkal, ki is illő büntetése megkapathatása végett a törvény kezébe adott. Hihető e gonosz tény azért követte el, hogy a gabonavásárlóknak pénzkeihez férhessen.

Ujdonságok.

A magyar általános biztosító társulat kiadta tariffáját, kellő magyarázattal kísérve, az életre, és a halálesetbeni biztosításra nézve is. Föltételei nem oly kedvezőek mint több másoké, de a kezesség egy része éppen ebben áll, míg más részről a társulat három millió összege keszeskedik az elvált kötelezettségek teljesítéséről. Az alkalom e szerint egy nemzetünk kebelében alapított intézet által is tárra áll arra nézve, hogy az atyák gyermekeik, a férfiek nejeik sorsát évenkénti megtakarított forintjaik által biztosítsák. Egykor midőn tárgyak és időnk engedi, rászállunk e biztosító intézet fontosságának ismertetésére, melynek eddigi hiánya nagy részben oka volt annak, hogy a legmondosabb szülő is csak nagy küzdelemmel biztosíthat valamely kevés pénzalapot utódjainak. Mi a biztosító társaság ezen életbiztosítási szervezetben igen érdekes szakaszokat látunk, s hogy pártoljuk azt, tetleges hozzájárulásunkkal igazoljuk; meg kell azonban jegyeznünk, hogy a terv kidolgozóinak egy fellogását nem osztjuk, nem az oly kombinációkat, hol egyszerre való, vagy részletes évenkénti betételekkel, lehet betenni a biztosítást. A mint az illető rovatokból kitűnik, az egyszerre való betételek az évenkénti szinté csak oly viszonyban áll mint 100 — a 10-hez, vagy is ha ki arra dolgozik, hogy mint 15 éves, 30 éves korára magának 1,000 forint tőkét eszközöljen, akkor vagy egyszerre kell betennie 449 vagy évenként 43 forintot például: a X. szabály szerint. Mi történik most, ha az ily biztosított egy év múlva meghal: az, hogy ha egyszer mindenkorra tette be a pénzt, bele veszt 449 forintot, míg ha csak évenként rakta, akkor csak 43 forintot vesz oda. Ebben nem látunk igazságot, nem egy formáságot, pedig egyenlő nyereményért egyenlő vesztes kellene; s az igazság az, hogy az ily egyszerre betett tőkéből s rendes 5 pcent kamattal annyi vonassék ki ugyan, a mennyit a biztosított bekövetkeztét haláláig az évenkénti scala szerint beadni tartozott volna, de a tőke többi része adassék vissza a biztosított örökösének. Igaz, hogy „volenti non fit injuria”, s a kinek tetszik egész tőkétjét közzéhatatni, annyi eredményért, melyet ezen tőke kétszeres kamattal beérne, teheti azt; azonban mégis bizonyosabb és pontosabb résztvevő az, a ki az egész tőkét egyszerre beteszi, s az ilyenek meg előnyben kell lenni az évenkénti biztosított felett, nem pedig hátrányban. Vagy tán mi rosszul fogtuk fel, s a tőke a halál esetében visszaadatik. Bár úgy lenne; de futó áttekintésünkben nem volt alkalmunk ezt fölfedezni.

A „Széchenyi liget” című sétatér ünnepélyesen megnyitott f. hó 28-án d. u. 3 órakor. Omlott a nép e kies helyre, dacára annak hogy egy jó záporosó hullott ekkor. E liget szépitésére fordítandó bementidj következő volt: Első hely 40 kr, második 20 kr, gyermekekért 10 kr. Egész estvig a helybeli barna zenekar mulattatá a néptömeget válogatott korszerű darabokkal. Alkonyatra tűzijátékot rendezett Nyágoi Péter négysszakban, első volt: Tündér-kereszt, második: szalma-mafa, harmadik: Földrózsa, negyedik: A vezuz tűzőkádó orkánja földrendítő csattanásokkal. Gyengén sikerült, tán a nyirkos lég miatt. (?)

Végződven ez, a fiatalág fáklás zenével tisztelte meg városi rendőr Vercs Károlyt, megköszönvén nekő fáradságát, s kitartását, mit e liget szépitésében kitüntetett. A bementidjából begyűlt összeg 220 frt. Hogy a természet által adott, s városunk által Széchenyi ligetnek keresztölt sétatér örök időkre fennállhasson s többre többre fejlődhesen, szükség-

gesnek látjuk erre vonatkozólag a következő alapelveket, akár szabályokat: 1-ör alakuljon egy „Széchenyi társulat.” 2-ör ebből legyen választva egy bizottság, mely a tervet tovább vigye, a költségeket intézze el. 3-ör a Széchenyi társulatba álljon be minden, ki e városban lakik. 4-er minden egyén fizessen évenként mint társulat tagja csak egy piczultát, s ebből más városok példájára tökélyre lehet fejteni a „Széchenyi liget.” A „Széchenyi gyászünnepe” alkalmával mondott imák s emlékbeszéd kinyomatására foly az aláírás.

Küküllőmegyéből V. Gálfalváról azon értesítést veszünk, hogy ott pár helységben a Széchenyi-ünnepet azon hír miatt nem tarták meg, hogy a hírlapok tudósítása szerint ezen gyászünnepek eltiltattak. Az ünnepélyre összegyűlt pénz Széchenynek Erdélyben szellemi uton örökítendő emlékére fog szentelteti, s mindenek előtt a gr. Kornizs által feltett indítványra, ha az valósulni fog. Meg kell jegyeznünk, miképp mit sem hallottunk arról, hogy a nagy hazai emlékének gyászünnepeket megtiltásának Erdélyben elhatározott volna; s szélben bennepi is azt minden valamire való helység.

Bécs, máj. 30. A mai „Wiener Ztg.” jelenti: Wilczek gr. a legf. ellenőri hatóság elnöke saját kérelmére nyugalmaztatott, s Krausz bir. tanácsos nevezetett ki helyette. A ki nevezetéseiket visszautasító ideig. birodalmi tanácsosok helyett máj. 27-ki legf. kézirat által kinevezettek: Magyarország részére Andrássy Gy. gróf, Korizmic püspök veszprémi kanonok, és Szécsen Antal gróf. Erdély részére: Jakab, szamosújvári polgármester. Tyrol részére: Straszer, Hall-i ügyvéd. A Vajdaság részére: Marschirovits temesvári g. n. e. püspök.

A Debrezenben felállított nyomda méltánylandó munkásságot fejt ki. Most újból egy kiadvány jelent meg: „Délő” című orosz regény, magyarra átvéve Sárvári Elek által. Vonlíarszky orosz író az orosz életképek hű festésében tünette ki magát, s e nemből Délő című regénye oly köztetsést vívott ki, hogy annak irodalmunkba áttulítása czélszerű és helyes gondolat volt. — Ugyan Debrezenben Csathy Lajos és társa mint kiadók előfizetési felhívást küldöttek szét „Beranger dala”-ra, mit magyarra Szász Károly, Illyés György sat. fordítottak, jelenleg e daloknak első füzetére szól az előfizetés. A dalok magyar és francia nyelven jelennek meg, s így a kiadás az összehasonlító átolvasásra igen alkalmassá válik. A 120 lapra terjedő egy füzet ára előfizetés után 50 kr. A küldemények a kiadókhoz czimzendők.

Beküldetett szerkesztőségünkhez egy kis röpirat, a melynek címe a Bécsben székelt, Vindobona nevet viselő jelzőlog biztosító társulat kiváltól ismerteti. E cs. k. belügyminiszteri határozat által engedélyezett társulat elnöke Hartig Ferencz exc. gróf, v. b. t. t. és állam- s konferenciái miniszter és az egyenes adó-reform végett immédiate bizottmány elnöke; tagjai több bankár, ügyvéd, jogtanár és földbirtokos, igazgatója Langrand-Dumonceau Endre és „Anker”-nek is igazgatója. Társulati tőkét tíz millió frt van beállva. A Vindobona, a magyarázata szerint, különösen céljával tüzte ki magát: segíteni a földbirtokosok állapotán, a biztosítási vérendszert ki-terjesztvén a jelzőlogi hitelre is. A földbirtokosok hitel-alapja a jelzőlogra (hypothekára) való kölcsönzés. Mielőtt ez nehézségekkel, akadályokkal, kellemetlenségekkel jár, a tőkék más elhelyezési módokat s utakat keresnek. E nehézségek s akadályok a mostani törvénykezés szerint számtalanok lévén, a földbirtokosok többi időben a tőkepenzesek előtt nem nagy tekintetben részesültek, a mi a földbirtokosok gyakran nagy zavarokba hozta, uzsorások körme közé juttatta. A Vindobonának célját és elvét egy példa által könnyű megérteni. Valamely ingatlan birtokosának adósságai vannak, melyek arra betáblázvák. Betáblázott hitelezőinek egyike aggodalmat táplál követelésére nézve, s annak kifizetését sürgeti; — el van határozva igényét végrehajtás után is érvényesíteni; s az adós, hamarjában nem teremthetvén elő pénzt, attól kell tartania, hogy háza vagy földje a becs áron alul is el fogna adni. A Vindobona azonban segélyt ajánl. Adósságának kifizetését az adós bizonyos díj fizetéssel biztosítja a társulatnál, s a betáblázott hitelező most már a társulatot tekintvén felelősnek, kész tőkét ismét több évre meghagyni az adósnál. — Egyébiránt a biztosítási díj mekkorasága nincs említve a szabályban, s a Vindobona bizonyosan épp úgy beperel, mint akármelyik hitelező. Aztán az annyi évek óta várt magyar földhitel-bank felállítására is rövid időn végrehajtására kilátásunk van, melyet a Vindobona ki nem pótolhat, már feladatánál fogva sem.

Kolozsvári piaciár. Május 31-ikén 1860. — Bécsi mérője osztrák hecsben. Tiszta búza 3 ft 57 kr. — Egyéb búza 2 ft 45 kr. — Rozs 1 ft 76 kr. — Árpa — ft — kr. Zab — ft 84 kr. — Török búza 1 ft 82 kr. — Pityóka 1 ft — kr. Marhahús fontja 14 kr uj pénzben.

Dézsipiaciár. A május 23-iki héti vásáron egy osztr. mérő tiszta búza 3 ft 36 kr., kétszeres 2 ft 52 kr., rozs 1 ft 68 kr., zab 84 kr., török búza 1 ft 68 kr., egy mázsa montliszt 8 ft., zsemle tiszta 5 ft 46 kr., kenyér liszt 3 ft 78 kr., barna liszt 1 ft 68 kr. A ausztriai kupa borsó 20 kr., lencse 20 kr., fuszujka 10 kr., köles 32 kr., haricska 28 kr., zsemle kása 24 kr., árpa kása 24 kr. Egy mázsa szén 2 ft 10 kr., kötött, rázott 1 font abrak 1 ft. Egy 36 láb hosszú és széles öl fa 5 ft. Egy font fagygyu gyertya 40 kr., szapany 35 kr., marha hus 13 kr., só 4 1/2 kr., mécs olaj egy kupa 90 kr., ó-bor 48 kr., ujbó 32 kr., ser 20 kr., pálinka 64 kr o. ért. Mányai.

Politikai hírek.

Milano, május 25. A „Perseverenza” szerint május 24-én este Turinba tudósítások érkeztek volna Messinából május 22-ről, melyek szerint Noto, Modica s Girgenti városok a fölkélek kezében vannak. Új emigráns-csapatok szállottak volna ki Camaratában.

Palermo, május 22. (Párison át.) Az itten lakó francziák és angolok hajóra ülnek. Palermo ellen ugyhiszik nemsokára támadást tesznek a fölkélek, kik a körös-körül levő halmokat megszállva tartják. Lanza tábornok fogja a város védelmezését vezetni.

A politikai világ furcsán áll ezzel a szicíliai forradalommal szemben. A fölkélek úgy látszik biztosak saját ügyök iránt, s mindenestre sokkal erősebb önbizalmat mutatnak mint a nápolyi kormány, a melynek rendszabályai felől már napok

óta mi se hallszik. Az a tudósítás, mely szerint a szigetnek külön igazgatási, általános amnestia sat. van ígérve, a nápolyi hivatalos lap által nagyjából meg van erősítve; de ennek dacára a fölkélek már is egy szicíliai parlament összehívását kihirdették volna, mintha Palermo leendő bevonulásuk minden kétségen kívül lenne. Mi való ezen föltevésben, s mint férhet össze ezzel azon győzelem, a melyet kivaltos nápolyi sürgönyök május 23-ról közölnek; s mint egyeztethető ezen állítólagos győzelem azon május 22-ki palermói sürgönnyel, miszerint a fölkélek a Palermo körüli magaslatokat megszállva tartják? Ujlag visszazsuzgereztek-e ezen hadállásokat, vagy tulajdonképpen ki sem voltak kergetve azokból? — A kérdést tovább nem fűzzük. A világ ritkán tartatott utóbbi idők alatt oly következetesen bizonytalanság s ámtásban mint ezen ügyre nézve. A krími háboru, sőt az itt háboru felől is dacára a nagy távolságnak biztosabb híreink voltak, mint az aránylag oly közel fekvő Sziciliából!

A nép közt nagy ingerültséget idézett elő a toskánai püspöki kar magatartása a folyó hó 13-diki alkotmányi ünnepély alkalmával. Az összes érsekek püspökök illető káptalanokkal, Rómából kapott utasítás folytán, vonakodtak a Te Deumot megtartani; s az oltári díszítményeket, misemondóruhákat stb. elzáratták. A hatóság kénytelen volt tábori lelkészekkel s idegen papokkal énekelteni el a Te Deumot. Ezen eljárás fölött annál inkább csodálkozhatni, mivel a florencai érsek a király megérkezésén a székes-templomban egyházi ünnepélyt tartott. A pisai bíbornok-érsek egyházi átok alá vété a városi hatóságokat, melyek a székes-templom harangjainak meghuzása iránt parancsot adtak ki, s a vallási ünnepélyben résztvevő papokat fölfüggeszté. A legutóbbi napokban kezdé meg érkekezleteit, számos közönség előtt, a római születésű híres Gavazzi atya, ki 1848 óta Angolországban élt száműzetésben.

Garibaldi egy idő óta személyesen maga vezeti a hadműveleteket Sziciliában: mint a mozdulatok gyorsasága és biztosasága, az ujonképzett szabadcsapatok megérkezése s a nápolyi szárazföldön folyást uralgó nyugalom is erre látszik mutatni. Egyébiránt e részbeni határozott közlemény genuai vagy turini sürgönyökben nem található „A Patrie” által közölt tudósítások szerint Garibaldi minden hadierjét Sziciliában összpontosítja, miután Toskanából az egyházi államokba s ezekből a nápolyi királyságba való tömeges beutazásra többé nem számíthatni. Az önkényesek azért mind kisebb csoportokban menek Sziciliába, a hol bizonyos pontokon partra szállnak s aztán a földadiszállásra mennek. Az élelmi- s hadiszerkek kizárólag mind Sziciliába küldetnek. — A szardiniai kormány ugyan nyilván kimondta a világ előtt, hogy nincsenmi köze az expedícióhoz, de azért egész északi Olaszországban foly a toborzás annak részére. Nemcsak magánosok, de hivatalos testületek is résztvesznek a vállalat pártolásában. A milánói községtanács a millió fegyverre megszavazott 100,000 lirához még annyi összeget ajánlott meg a szicíliai testvérek segélyezésére stb.

„A Patrie” a szicíliai ügyekről írja: „A nápolyi kormány úgy látszik fel fogja Sziciliát védelmezésének fontosságát tudván, hogy a legrettenetesebb ellenség áll vele szemben, s ő is viszont a legjobb tábornokát, száraz és tengeri legjobb csapatát küldi ellene. Hat hajócsapat, mindössze körülbelül 52 hadihajó, van a quila gr. a király nagybátyja fővezénylete alá adva. Nemcsak Sziciliát szándékszanak védelmezni, hanem az abruzzói s calabiai partok felett is őrködni.”

A nápolyi királyának május 15-ki rendelvénye Lanza tábornokot rendkívüli meghatalmazottjává, alter ego-jává nevezvén ki Szicilia részére, ugyanakkor egy második rendelet-nél fogva Ventrinicia palermói főügyész van miniszteri államtitkárrá kinevezve a tengerszorosban tül birtokban, hogy az alter ego-nak segédje legyen minden teendőikben.

„A B. H.” május 30-án írja: A Sziciliából érkezett tudósítások folyást ellenkeznek egymással. Mig a nápolyi kormánytól eredők a helyzetet a kormányra nézve kedvező színben tüntetik föl, addig a Genuán, Turinon s Marseille-en át érkezettek a fölkélek folytonos haladását emelik ki. Így a szárd hivatalos lap egy Palermo-ból, 24-ről kelt sürgönyt közöl, mely megerősíti azon közlést, mikép Garibaldi San-Martinónál összekötözött a nápolyi szolgálatban levő bajor katonákkal. Garibaldi Palermo közelsége nyomott, melynek magaslatait a fölkélek megszállva tartják; s legközelebb megtámadást vártak. Lanza tábornok a polgárok közt aláírást nyitott oly czélból, hogy a király által megajánlott engedmények elfogadtassanak, s hogy Garibalditól fegyverszünet kéréssek; azonban eredmény nélkül. Egy, 3 hajóból álló ausztriai hajóraj 21-n Nápolyba érkezett. — Az „Indep. belge” párisi levelezője által említett más értesülések szerint, ezen állítólag Palermo falai alatt történt nagy csata, melyben a győzelmet mindkét fél magának tulajdonítja, egyáltalában nem is történt volna. E szerint május 16-ka, a calata-fim-i csata s az alcamo-i s partenicói fölkelés napja óta — mely tények a nápolyi hivatalos lap bevallása szerint a fölkélsre nézve kedvezők voltak, — többé semmi komoly összekötözés sem történt volna a kir. csapatok s a szicíliaiak közt, kik mindenfelől Garibaldi zászlói alá tödülnek. Mindkét tábornak szervezkedésre s a segélyforrások összpontosítására használták volna föl az időt. Ezen versiónak némi valószínűsége ad azon tény, miszerint május 23-án, tehát az állítólagos csata után két nappal, Palermo még a nápolyiak hatalmában volt s Garibaldi nem üzetett ki Monreale környékbeli állomásaiból; holott pedig ha valóban eldöntő ütközet történt, vagy Palmort odahagyták volna annak védői, vagy Garibaldi nem fenyegetné azt többé oly közelről. Azonban azon tény iránt az összes versiók összhangzanak, miszerint ezen késlekedés inkább előnyös, mint ártalmas a fölkéls ügyére nézve; s mennyiben annak megengedi, hogy erejét összpontosíthassa és segélyforrásait növelhesse. Ezért tetemes haladást is tesz. Folyvást újabb önkényesek szállanak ki s csatlakoznak Garibaldihoz; ugyanakkor számos erősbítések érkeznek hozzá s helyezik magukat tekintélye alá. Salemből kelt proclamatiók által, Garibaldi 15-kén a szicíliai sereg főparancsnoka- s a sziget dictatórának címét vevő föl, a szabad községek kérelmére s Victor Emanuel király nevében.

Egy Messinából folyó hó 22-ről kelt sürgöny következő tudósítások közül: „Négy zászlóalj, mely 18-án Lanza tábornokkal együtt Palermóból kiindult, teljesen megverett s elveszté ágyúit s fegyvereit. Donato ezredes megölegett. Ezen csapatok romjai Alcamo- s Partenicóba menekültek, hol a nép által leöldöstettek. Messinába tömérdek

menekültek érkeztek; a fölkéls kitört Palermo-, Aderno- s Buonca villában.” Egy másik, Nápolyból 22-ről kelt sürgöny szerint folyvást csapatok küldetnek Sziciliába; a város nyugott s a rendőrség készen áll bármely mozgalom elnyomására.

Berlin, május 23. A regensherczeg következő beszédet tartott az országgyűlésnek ma történt bezárása alkalmával:

„A kormány azon kérdésekben, melyek az európai kabinetek tevékenységét igénylik, teljes komolysággal ügyeszkiz oly megoldásokra hatni, melyek a politikai sulyegyen kívánalmainak megfelelnek. Azon elvek, melyek a kormányt vezetik a német szövetséghez viszonyában és a szövetséggyűlés előtti fontos ügyekben, az ülés folytán előterjesztettek. A kormány továbbá is szilárdan ragaszkodik azokhoz, és tovább is saját jogainak védelmét szemlélendi mások elismert jogainak védelmezésében. Ha véleménykülönbségek léteznek is fontos kérdésekre nézve, a német kormányok és törzsek mindnyájan velem és a porosz néppel egy értelemben egyesek: a közös haza iránti rendületlen hűségben és azon élő meggyőződésben, hogy a nemzet függetlensége és a hazai terület épsége oly javak, melyeknek jelentősége előtt minden kérdések és ellenvélemények háttérbe lépnek.

A trónbeszéd áttér ezután a belkérdésekre, s azon vára-kozását fejezi ki, hogy a házassági törvény javítását illető nézetek megérésre jutnak, s a törvény a közelebbi ülésszak alatt elfogadjatik; sajnálja, hogy a földadó szabályozását illető törvények nem találak alkotmányos jóváhagyásra; a szükséges javaslatok ismét előterjesztetnek a közelebbi ülésben. A trónbeszéd mély sajnálatát fejezi ki a miatt, hogy az általános katonai szolgálatkötelezettséget illető törvény iránt idején nem határozhattak, s reméli, hogy végre köllőleg fog méltányoltatni a hadseregi reform szükségessége s a hátramarasztott kérdések megoldása rövid idő alatt sikerülni fog.”

Drezda, május 26. A mai „Dresdner J.” megcáfolja a „Leipziger Journ.” hírt, mintha a porosz kamrai viták következtében a középállamok tanácskozmányt tartottak volna, Poroszországnak a szövetség irányában magatartása ellen tiltakozás vagy nyilatkozat kívánása tárgyában.

Bécs, május 20. A „Nord”-nak innen távirják: Azon hir, hogy Ausztria, Porosz- és Angolország a keleti kérdésben egyetértésnek, alaptalan. Ellenkezőleg az öt nagyhatalom megkezdte az alkudozásokat s közelebről egyesülének a f. Kapu irányában teendő lépésekre nézve.

Brüsszel, május 20. Egy Ausztria és Nápoly közti véd- és dacszövetség felüli hírekkel, valamint ausztriai részről Romagna és Toscana odahagyása iránt állítólag Piemonthoz intézett határozott felszólítási felüli tudósítások szemközt az „Indep. belge” most bizalmas közlésekről s különös utasításokról szól, melyeket az ausztriai kabinet újabb idegen udvaroknál levő diplomatiai képviselőihez intézett, s melyeknek tartalma ez volna:

„Ausztria a jövő eseményekkel szemközt mennyire csak lehetséges, tökéletesen tartózkodó magatartást fog követni. Olaszországot illetőleg, Ausztria a dolgok helyzetét a hercegségekben bevégzett tények tekinteti, melyet el kell fogadni jobb időket várva, midőn a legitimitási elv megvetett jogait ismét érvényre lehetend juttatni, azon elvet, melyet a Habsburg-ház soha sem fog megtagadni. Mi a felsziget többi részeit illeti, azon reményt fejezi ki a bécsi kabinet, „hogy Napoleon császár bölcsesége meggátolanda”, miszerint dicsvágyó czélatok Európa nyugalma még jobban meg ne zavarják, mint már megtörtént. — Olaszországi politikájának ez előadása után hozzá teszi Ausztria, hogy Németországban egy lépést sem fog az eddig követett utról eltérni. Mindnyájok érdekét, a mennyire lehetséges, ki akarja egymással békíteni, de egész hatalmával küzdeni fog a szövetség alaptörvényei mellett, s Németország államrendje alapjainak megváltoztatásához sohasem fogja beleegyezését adni. Mi végre az európai kérdéseket illeti, Ausztria, bármint alakuljanak is kifelé az események, beváró állásba vonuland vissza, mig saját határai fenyegetve nem lesznek s mig német szövetségesei irányában s a szó valódi értelmében azon kötelességeket nem kellend teljesítenie, melyeket a szövetségi szerződés reá ró.”

Kopenhága, május 19. A dán kormány Berlinben egy jegyzéket adott át, melyben, mint a „Dagbladet” mondja, „erőteljes kifejezésekben” emel panaszt a porosz parlamentben a schleswig-holsteini ügyben folyt tárgyalások, valamint a porosz külügyminiszternek ugyanakkor tanusított magatartása miatt; egyszersmind határozott tiltakozást emel a Schleswig, dán koronaország” ügyeibe való beavatkozás ellen. A „Faedrelandet” egyébiránt ma egy diplomatiai, nyilván a párisi dán követségtől származó levélben némi értetéseket ad, melyek szerint a helyzetnek Dániában igen aggasztónak kell lennie. Francia- és Oroszország, mond a levélről, messze terjedő terveket forralnak keletre nézve; a „beleg ember” sorsa el van határozva; Ausztria az olaszországi események által zsiabaszatlik, hogy a keleti kérdésbe való tényleges beavatkozástól visszatartassék; mert Napoleon azon terve, Ausztriát a Dunaféjedelemségekkel kárpótolni, meghiusult Oroszországgal ellentállás, mely egy nagy szláv birodalom délen leendő alakításának határozottan ellene van; Francia- és Oroszország továbbá mindent el fognak követni, hogy e válság alatt Poroszországgal jól lábon maradjanak, s remélik, hogy azon ajánlat, esetleg a porosz hegemoniát Németországban, valamint a német szövetség reformját parlamenttel s erős központi hatalommal, készségesen elismerni akarni, a porosz kormányra nem tévesztendi el hatását. Ez okból Franciaország, bárha Dánia iránt a legbarátságosabb érzellettel viseltetik, mégis jelenleg nem ellenkezik Poroszországgal, s ennél fogva, egyesülve Oroszországgal, mindent el fog követni, hogy a schleswig-holsteini kérdésnek „alkalmas időre” halasztását kieszközölje.

„A Tr. Ztg.” Perából 12-ről így ír: „Az új francia követ itt van, s már első föllépése honfiai vívmódja szerint — megijesztő volt. Oly hir előzte őt meg mint vészthozó hollódt. Immár azon szavak, miket a francia gyarmat elfogadással mondott, kitüntetik valóban, hogy ő szakácsa van ki-választva, a torok vadat derekasan megpácolni s annak szak-

szerű fölbontását előkészíteni van hivatva. — Bárha nem tartozom a sötét látók közé, kiminden ide érkező francziában — s az utolsó hetek óta valóban sokan érkeznek ide — egy párisi zavargót lát, mégis meg kell vallanom, hogy a Lavalette által a gyarmat bemutatása után a kereskedőket legelőkelőbb intézett ezen szavak: „Ovakodjanak már most nagy üzletekbe bocsátkozni, ez minden, a mit önöknek mondhatok.” teljes joggal megérdemlik azon fontos-ságot, melyet itt azoknak általában tulajdonítanak.

— Törökország biztos tudósítás szerint hivatkozván az 1856-ki párisi szerződés IX. cikkelyére, mely meg nem engedi az idegen beavatkozást Törökország viszonyába, a hatalmaknak beavatkozási illetékességét kétségbevonja.

Ujabbak. — Győztek, megint győztek — csak kérdés: kik győztek? A legújabb sürgöny ismét a nápolyi csapatoknak tulajdonítja a győzelmet, miből szabad lesz következtetnünk, hogy éppen ellenkezőleg a főkölök fogtak győzni, vagy hogy volt ugyan összeütközés, de döntő eredmény nélkül. E nápolyi gyakori győzelmek híresekké kezdenek válni, a menyinyben pusztá hitek, melyeknek aztán a való nem szokott megfélelni. De halljuk e legújabb távirati sürgönyt, mely a „P. L.”-ban így hangzik:

„Bécs, május 29. A „Donauzeitung” közli: Nápolyból 27-ről távirják, hogy hallomás szerint a Garibaldi féle csapatok tökéletesen szétverettek Garibaldi sziacziakait által elhagyatva, hajóra ügyekszik szállani. A sziacziak és garibaldiak állítólag egymásra lőttek volna, egymásnak kölcsönösen árulást, gyávaságot vetvén szemökre. (Korrespondenz-bureau.)

— A milánói hivatalos lap jelenti, hogy a szárdinai hadsereg hadilábra van állítva, hogy máj 22-óta a hadi zsoldpótlékok fizetik. E rendszabály jelentősége annál feltűnőbb, mivel Cavournak a közelebbi viták alkalmával a parlamentben tartott beszéde a Nápoly és Rómával harcot közel kilátásba helyezi; s egyszerre terjed el azon hír is, miszerint Sziacziának Piemonthoz való annexiója ellen Franciaország-nak nincs semmi ellenvetése, ha ő maga azért mintegy cserébe Genuát fogja kapni. A dolgok ily állásában figyelmet érdemel az is, hogy a francia csapatoknak Milánóból való kivonulása Vaillant tábornagy elutazása jun. 10-ig vagy

éppen 20-ig el van halasztva; s hogy a nápolyi kikötőbe egy francia sorhajó s egy fregát érkezett.

— Egy Párisból a londoni Reuter féle táviradóhoz küldött tudósítás szerint Thouvenel kijelentette volna az ausztriai követnek: Franciaország sajnálja ugyan, hogy Oroszország a keleti kérdést így jökor hozta szönyegre; de minthogy az egyszer már szönyegen van, Európa érdeke kívánja, hogy inkább Oroszország indítványához csatlakozzék, mint e hatalomnak kizárólag engedje át a keleti keresztények fölötti pártogást. Franciaország tehát szintén ajánlja a keresztények állapotának európai legelő megvizsgálását, mert különben, ha az európai hatalmak ezt tenni nem akarnak, nehogy Oroszország egymaga tehessen, kénytelen lenne Franciaország is vele közösen venni át a pártfogást.

— Anconából máj. 21-én hírlík, hogy Lamoricière tőknak szándéka volna jelenlegi állását elhagyni.

— A porosz regenshnek a kamarában tartott beszéde Párisban nagy feltűnést okozott, kivált az, hogy Németország integritását oly éles hangnnyal érintette. — A francia kormány, mint több felől hallszik, azon jártaja eszt, hogy Poroszországgal peréhez immár hozzákezdjen. Egy párisi levelező szintén írja: „A „Siècle” szerkesztőse megbízást nyerend e napokban arra, hogy a rajnai határt szönyegre hozza.” — Az „Ind. belge”-nek állítólag Berlinből távirják: „Mint mondják, a külhatalmak követeinek szándékuk Malhis képviselőnek a porosz kamarában máj. 21-én tartott beszédére vonatkozólag, melyben az a francia-orosz szövetség-ge szembe, Angolországgal szoros szövetséget ajánl, nyilatkozatot kívánni.”

— Az angol alsóház máj. 24-ki ülésében Bowyer kérdezi: vajjon a kormány visszahaj-e a nápolyi brit követet, a királyt sértő sürgönye miatt. Palmerston lord kárhoztatja a nápolyi kormányt, melynek magaviselete Angolországot a menekültek védésére jogosítja.

— Bern, máj. 26. A szövetség tanács megezőfolja, Thouvenel ápril 16-ki jegyzékére tett feleletében a régi szerződés-ek érvényességét illető állításokat, s Thouvenel azon fölfogását, miszerint a svájci semlegesség egyedül a hatalmak jó vagy rossz indulatától függ, visszaautasítja.

— Marseille, május 24. Megvalósul, hogy Omer pa-

sát hazavárják, a szláv tartományokbani izgatottság elnyomása-ra. A moldova-oláhországi ügyek mindinkább zavarodnak. A demócrata-párt Kuz a hg nyakára ült; attól tartanak, hogy lemondásra kényszerítik.

Legújabb. Nápolyból május 28-ról ismét két sürgönyünk van, a melyek közül tán mondanunk sem kell, melyiknek lehet inkább a valószínűsége következtetni. A Bécsbe jött sürgöny most is csak a tényállás álcájának tetszik, melyet azonban a párisi sürgöny még ugyan az napon leemelt. Im a két sürgöny:

Bécs, május 30. Egy Nápolyból, május 28-ról az itteni nápolyi követséghez érkezett távirat, a sziacziak s a Garibaldi-féle főkölök közti kölcsönös kiábrándulást jelenti, mely utóbbiak az előbbiektől elhagyatván, 26-án Pianánál ujjalag megveretvén, s nagy veszteséget szenvedvén, teljes szétbomlásban vannak, s Corleonén át üldözöttek. A tartományok nyugodtak, a főkölök csüggedtek.

Páris, május 30. Az itteni esti lapok egy Nápolyból 28-ról kelt sürgönyt hoznak, mely jelenti, hogy Garibaldi Palermóba bevonult, a csapatok az erődöket védelmezik, a hajóhad a várost bombázza. A harc 12 óra óta folyton foly.

Urbéri kárpótlás-tőke utalványozás.

A dézsi cs. k. mtsznel idős Rác István örököseinek kudui b. u. 1123 ft. 183 ft. kh. Schwaitzer Gábor özvegye sz. Ötvös Katalinnak felső-gyékényesi b. u. 496 ft. 297 kh; Gecze Kozsán és Danilának fericei b. u. 183 ft. 110 ft. kh; Gecze Anucznak fericei b. u. 100 ft. 60 ft. kh; — Drágos János és Gergelynek korlai b. u. 227 ft. 136 ft. kh. utalv. Bj. jul. 18. Tn. szept. 18.

A k.-fejevári cs. k. mtsznel gróf Kun Rósalia, özvegy Vée Györgynek homorodi, nyirmezői, valenyi b. u. 839 ft. t. 203 ft. kh utalv. Bj. jul. 31. Tn. oct. 2.

Bécsi híre. Május 30-dikán: Nemzeti kölesön 79.20. Metalliques 5 pcentes 69.15. — Urbéri papírok: magyar 72.50. erdélyi 69. — Bankrészevény 859. Korona 18.27. Cs. k. arany 6.30. Ezüst 32.75.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(967) (2-4)

Nagyszerű üveg és porcelán raktár.

SZENKOVICS MÁRTON

Kolozsvárt nagy-piacz b. Józsiha-háznál

ujból rendezett diszaru kereskedésben igen finom metszett üvegnek érkeztek, darab számra és egész terítékekben. Ugy szintén dús választékú, igen szép és jó valódi porcelán edények.

feltűnő olcsó árakban:

u. m. a legújabb izlésű tiszta fehér, színe ett és aranyozott asztali terítékek, sima és kidülő széllel Kávés, theás, mosdó és pipere edények. Kifűnő szépségű confetes és süteményes tálok, gyümölcsös kosarak és csemege tányérok számos változatokban Virágos cserepek francia virágmedenczék, nagy számú kávés és theás findzsák, tejes cserepek, vaj és nádméz tartó szelenczék, ezerféle kisebb nagyobb alakok, író eszközök, dohány és gyertyatartók, végre minden háztartásnál szükséges nagyon erős és felette olcsó gazdasági edények.

Tájékoztás végett az árakra nézve.

Egy duczet finom sima porcelán tányér 1 ft 20 kr. 1 ft 44 kr. 1 ft 80 kr. 2 ft 4 kr, 2 ft 16 kr, 2 ft 52 kr, 2 ft. 64 kr, 2 ft 88 kr új pénzben.

Egy 6 személyre való sima asztali teríték ára 12 ft 50 kr, 14 fr 80 kr, 15 fr 80 kr o. ó.

(944) (5-6)

Kőhalmi kénés-sósfürdő gyógyintézet megnyitása.

Alólirt teljes tisztelettel jelenti a magas uri rendnek és t. cz. egész közönségnek, hogy az már évek óta elhíresedett kőhalmi kénés-sósfürdőt sajátjává tette, egészen újból felépítette, a körülményekhez képest teljesíthető minden kényelemmel ellátta, és semmit sem kimélt meg hogy ezen most egészen újja alakult gyógyintézet a jelenkor minden igényeinek lehetőleg megfelelhessen.

Tanuskodnak hazánkban e páratlan kénés-sósvíz határozó gyógy-erejéről számtalan kigyógyult szenvedők, továbbá tanuskodnak e víznél minden hasonló vizek feletti gyógy-erejéről, az ennek megpróbálásával fáradozott t. cz. orvos urak.

Ezen fürdő gyógyintézet folyó év május hó elején fog megnyitni. Ennél fogva nem hiu bizalommal hanem valóban reményli a magas urirendnek és t. cz. közönségnek tökéletes megelégedését.

Kőhalm, április 26-án, 1860.

M. G. JACOBI,
fürdő tulajdonos.

(919) (2-2)

Figyelmeztetés a szülőkhez!

Általános elismerve lévén mennyire veszélyeztetve van gyakran a zsege kora gyermekek élete a giliszták szertelen elszaporodása miatt; úgy hiszem, az egész emberiség érdekében cselekednem, midőn az általam feltalált s a giliszták végetakarodását csalhatatlanul előidéző giliszta csokoládé-szeleteket minden szülőknek méltányos figyelmébe ajánlom.

Egy szeletke ára használati utasítvánnyal ellátva 20 kr o. é. pénzben.

Erdélyben kapható: Beczasi Manó kereskedésében Sz.-Udvarhely, honnan az összeg beküldésével párosult bérmentes megrendelések posta útján a leggyorsabban teljesítenek.

KRÖCZER ÁGOSTON,
gyógyszerész Tokajban.

(887) (12-12)

Az általános kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

Steier fűnév

mindig friss minőségben kapható: Kolozsvárt: Kozák Eduárd, Szebenben: Zöhrer J. F. Brasóban: Jekelius F. gyógyszerész, Segesvárt: Misselbacher G. W., Beszterczen: Kolp Fr. és társa, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi D., Dézsen: Szathmári P. uraknál

Egy üveg ára 50 kr ezüstben, vagy 87 kr új pénzben.

(974) (2-3)

4000-6000 forint jó hypotheca mellett több évre kölcsön adandó. — Többet Sz.-Udvarhelyt t. Mártonffy tanár ur, vagy Stein ur kereskedése Kolozsvárt.

(854) 1/3 1/6 (6-12)

WOLFF J.

„MAGYAR KIRÁLY” című gyógyszerárban Kolozsvárt legutányosbb gyári áron, és eredeti friss minőségben találtaknak:

Mindenféle hasonszervi, (Homoeopathisch) szerek, egyenként, és felszerelt szekrényekben is.

Különbféle ruggyantából, (Kautschuk) sebészeti eszközök.

Ujabb találmányu bel- és külföldi divat-gyógyszerek.

Különösen:

ÁLTALÁNOS ÉTEK-POR,
Dr. Gölis-től Bécsben.

Valódi SEIDLITZI-POR.

Valódi friss csuka májlelaj,
(Dorsch Leberthran-Öhl.) Palaczkokban, és font számra.

Bilini szeletke, emésztő szer.

(920) (7-7)

Alulirt tisztelettel tudatja, hogy urbéri kármentesítési kötvényeket

500 frt 10%-val, 500 frt felül 5000 frt 3/4 %, 5000 frt felül 5%-val, kamatok megtérítésével a bécsi börze napi árkeletén alól bevált. Ezenkívül mindennemű állampapírokat börze képes magán kötvényeket, ipar s vasuti részvényeket, sorsjegyeket, külföldi pénzeket, továbbá aranyat s ezüstöt a legutányosbb napi árfolyam színt elad és veszen.

A postai öszveköltetés oly biztos lévén, hogy a szállításhoz semmi veszélytől nem tartatni, ajánlja az alulirt ennek használatát azon biztosítással, hogy a posta útján beküldendő kötvényeknek árát, a visszafordulandó postáért a legpontosabban kézhez juttatja, csak kéri ilyen esetekben a cím, lak és utópota hibátlan feljegyzését.

Debreczen, december hóban 1859.

É. KISS ZSIGMOND,
váltó irodája Debreczenben a főterem Schafferház 2140 szám alatt.

(938) (6-6)

Uj vendéglő Tordan.

Alólirt tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy jól szervezett vendéglőjét a „Magyarok-nához” a piaczon Veress Lajos ur házához megnyitotta. Főtörökése leendő lehet jutányos és pontos szolgálat által a t. cz. közönség pártfogását kiérdemelni.

Römer János
vendéglős.

(970) (2-3)

Törvényes óvás.

Testvéreim Beldi Johanna özvegy Zeyk Jánosné néhai boldog emlékü köz atyánk Beldi László egy 1837-ben november 20-ról kelt végrendelete, s ennek teljesítésül egy 1841-ben február 4-kén kelt egyezmény értelmében bizonyos alsó-járai, s hozzá tartozó falvakban levő

Beldi kész jószágot, s Seps-Szent-Györgyön az úgy nevezett veres beldi-körösmát életéig tartásába kapta, a tulajdonosi jog már ezen okleveleknél fogva kizárólagosan engemet illetvén.

Minekutána nevezett Beldi Johanna Zeyk Jánosné nővérem nem tekintve azt, hogy őket csak használati jog illeti, mint értesemre esett, ezen rész jószágokból többeket elidegeníteni szándékozik vagy már netalán el is idegenített, én mint a nevezett javak tulajdonosa ezenem inetek mindenkit, hogy testvérem Beldi Johanna Zeyk Jánosné, mint ki a főn nevezett javaknak csak használója, de nem tulajdonosa semmi rész jószágot egészben vagy részekben megvenni, sem pedig vele vásári alkudozásokba elegendni a törvényben az ilyekre nézve megállíva levő következők terhe alatt ne merészeljenek, ellenkezőleg minden ezen megintés ellenére elkövetett tetteiből származható kárait magoknak tulajdonítván. — Brasó, május 23-dikán 1860.

Beldi Albert.